

baptist.dk

1

Må jeg være her?

2022

Indhold – Må jeg være her?

3 Giv mig mit Danmark tilbage!

– leder

4 Flygtning, indvanderer eller...?

– definitioner

5 Én menighed – to kulturer

– et privilegium

8 Integrationsproblemer

– fup eller fakta

10 En flygtning mellem to kulturer

– portræt af Gilbert Rukundo

12 Gud er den anden

– næstebegrebet i Ny Testamente

15 19 forskellige nationaliteter

– om Holbæk Baptistmenighed

18 Jeg vil kunne se mig selv i øjnene

– om protest mod flygtningepolitikken

20 Det er ikke almisser, det er arbejde

– Christian Friis Bach om warfair

22 Taknemlighed – motivation og resultater

– portræt af Torsten Wendel-Hansen

24 Jordens salt

– serie om menigheder – Tølløse

26 Chin-kirke køber missionshus

– om Immanuel Chin Church

28 To søstre om bøn

– serie om bøn

30 Nyt fantastisk børnekirke lokale i Bethelkirken

31 En bøn for verden – årets fastemateriale

31 Navne

32 Gud har planer for os

– portræt af pastor Enok

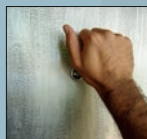

34 Timotheus

– kirkeligt lederskab i Rwanda

36 Leg godt

– klumme

Forsiden:

[i] Macanudo
– Freemages

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 1, 2022 – 169. årgang

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 2: 29. april. Deadline 21. februar

Nr. 3: 15. juli. Deadline 16. maj

Nr. 4: 30. september. Deadline 1. august

baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
Følg også bladet på Facebook.

Bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør

tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com

Vibeke Dalsgaard, tlf. 2262 8839, vibekekd@baptist.dk

Jamie Cunningham,

tlf. 6089 1441, jamielynn.cunningham@yahoo.com

Lone Møller-Hansen, tlf. 2347 4015, lone@baptistkirken.dk

Renathe Zimmermann,

tlf. 6165 2656, renathezimmermann@gmail.com

Gitte Elleby, redaktionssekretær

tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven på CD: Ole Engel

Giv mig mit Danmark tilbage!

Må jeg være her? Det er spørgsmålet.

[≡] Hanne Kiel

[📷] Macanudo – Freemages

Jeg voksede op i et land med en berettiget stolthed over, at vi hjalp vores jødiske medborgere til at flygte fra nazisterne, og en lige så sikker overbevisning om, at FN's flygtningekonvention afspejlede den eneste rimelige måde at behandle verdens flygtninge på – for flygtning var man kun af nød. Det valgte ingen frivilligt.

Nu lever jeg i det samme land, men de folkevalgte politikere forhandler med Kroatien om at oprette et fængsel for mennesker udvist af Danmark og med Rwanda om oprettelse af modtagecenter for asylansøgere. Udviklingsministeren udtaler sågar, at Rwanda og Danmark har fælles værdier!

» De skal blive lige som os. «

Vi har ændret holdning til mennesker på flugt

Alle vores bestræbelser går på at holde flygtninge og fremmede ude og udenfor. Vi udtrykker et klart ønske om, at dem, vi er nødt til at finde os i, skal integrere sig, og med det mener vi, at de skal blive lige som os.

Vi mangler arbejdskraft, og det vil blive værre i kommende år, for gennemsnitsalderen stiger, men selv velfungerende flygtninge med fast arbejde, børn under uddannelse og eget hus udviser vi med den begrundelse, at Syrien er sikkert. Det mener resten af EU og FN så ikke, og vi tør da heller ikke sende danske diplomater dertil, men det betyder, at syrere, der har evnet at etablere en tilværelse i Danmark, må sælge deres hus og sige deres arbejde op, for vi forlanger, at de skal bo på et udrejsecenter, hvor de er en konstant byrde for samfundet.

Hvad blev der af vores respekt for det andet menneske – vores næste? Hvad er der sket med vores evne til at sætte os i de nødlidendes sted?

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.800

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark
Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed.
Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 911 118
mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Flygtning, indvandrer eller ...?

Har du også svært ved at forstå forskellen på en flygtning og en indvandrer?

DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

[≡] Christina Lund Villadsen,
DRC Dansk Flygtningehjælp

[📷] DRC / Jan Grarup

En flygtning, en asylansøger, en internt fordreven. Begreberne er mange, og det kan være svært at skelne mellem, hvad der er hvad, når de bliver brugt i den offentlige debat. DRC Dansk Flygtningehjælp giver dig svaret her.

Flygtninge

En flygtning er et menneske, der har forladt sit hjemland på flugt fra forfølgelse på grund af race, religion, politiske holdninger eller lignende. En flygtning risikerer at miste livet, blive fængslet og tortureret eller få krænket sine menneskerettigheder på forskellige måder i hjemlandet.

Internt fordrevne

Mange flygter inden for grænserne af deres eget land – de betegnes som internt fordrevne. De kan være på flugt fra borgerkrige, væbnede konflikter, etnisk eller religiøs forfølgelse, naturkatastrofer eller problemer forbundet med klimaforandringer – og deres behov for hjælp og beskyttelse ligner ofte flygtningenes.

Klimaflygtninge

Klimaforandringer spiller en stadig stigende rolle i verden og tvinger mennesker på flugt på grund af oversvømmelser, tørke, storme, mangel på ressourcer etc. Flugt som følge heraf er ikke omfattet af internationale konventioner, og man kan derfor ikke blive anerkendt som klimaflygtning – heller ikke i Danmark.

Asylansøgere

Asylansøgere er personer, der søger om at blive anerkendt som flygtninge og få ophold i et land, de ikke er statsborgere i. Når en person får asyl, er det en anerkendelse af, at vedkommende er flygtning og risikerer forfølgelse i sit hjemland.

Indvandrere / immigranter

En indvandrer er det samme som en immigrant. Begreberne dækker over en person, der har taget lovligt og varigt ophold i et andet land efter at have forladt sit hjemland.

Migranter

Begrebet migrant anvendes om både flygtninge og indvandrere. Det bruges oftest om mennesker, der er udvandret, og som endnu ikke har fået asyl eller ikke er berettiget til det ifølge Flygtningekonventionen.

Én menighed – to kulturer

Det er et privilegium at få lov til at arbejde i menigheder med flere forskellige nationaliteter!

[≡] Bente Højris

[🗣️] Arne Højris

Jeg har været en del af to forskellige menigheder, der bestod af mennesker fra forskellige kulturer. Jeg husker tydeligt den søndag i 2006 i Sæby Baptistkirke, hvor der fra den ene side kom 86 sorthårede gudstjenestedeltagere i den ene side af kirken og noget færre gråhårede i den anden side.

Chin'er i Sæby

Vi havde nogle måneder tidligere fået kontakt til fire flygtninge fra Myanmar, og de havde fortalt os, at der ville flytte flere til. En stor gruppe af deres landsmænd var blevet tilbudt arbejde på Sæby Slagteri efter nedlukning af Grindsted Slagteri. Omkring 85 mennesker – enlige og familier – tog imod tilbuddet og flyttede på én gang til Sæby. Jeg besøgte dem om fredagen, og søndag formiddag kom de så gående: En lang strøm af mennesker i de

flotte røde og sorte chin-nationaldragter, på vej til deres nye kirke. Hvilken glæde og hvilken udfordring!

Nepalesere i Brovst

Ti år senere flyttede jeg fra Sæby til Brovst. Her var også en stor gruppe af flygtninge, men denne gang nepalesere fra Bhutan. De fleste kom til Danmark i 2009, og af dem, Jammerbugt Kommune havde fået ansvar for, kom en del ret hurtigt til at bo i Brovst. De var en del →

»» Vi føler os accepteret og har aldrig følt os udenfor. ««

→ af menigheden her, da jeg flyttede hertil. Flere af dem var blevet kristne i flygtningelejren, og andre var blevet døbt i Brovst.

En ny virkelighed

I begge tilfælde har det vendt op og ned på menighedens normale liv. Det har været så godt, at menighederne har fået den fornyelse: Aldersgennemsnittet er faldet væsentligt, og vi er blevet rykket ud af vores sædvanlige rytme. Vi måtte genoverveje, hvordan vi ville bruge de kræfter, som menigheden har. Det var *livsbekræftende*, at der igen var børn og unge med til gudstjenesterne.

Håbet flammede op og med det uanede kræfter til at komme vores nye venner i møde. Der blev knyttet bånd mellem kontaktfamilier og de nytillflyttede familier til gensidig glæde og håb.

Selvfølgelig var der også nogle danskere, der mente, at de nye fyldte for meget og fik for megen opmærksomhed. Der skete for mange ændringer til, at alle kunne føle sig trygge. Men mange danskere involverede sig med liv og sjæl, og der blev skaffet kontaktfamilier til de nye.

Udfordringer

Vi lærte snart, at der også var store udfordringer i den nye situation. Blandt andet, at det i mange kulturer er uhøfligt at sige: »Nej tak« til

en invitation. Derfor siger man »Ja tak« – selv om man godt ved, at man ikke kan komme. Det gav skuffelser hos danske kontaktfamilier, der inviterede og lavede mad – og så dukkede ingen op.

En anden forskel, som har været svær for de fleste danskere, er, at *demokratiets spilleregler* kan være svære at håndtere for vores nye venner, og at *magtstrukturen* kan være så anderledes. Når man fx vil have de unge til at synge til en gudstjeneste, skal man ikke spørge dem selv, men spørge deres præst, om han vil spørge dem! *Sproglige problemer* er en anden helt naturlig udfordring, men heldigvis er de yngre familier og børnene superhurtige til at lære dansk.

Selvstændig etnisk menighed?

Efterhånden har situationen i de to menigheder udviklet sig forskelligt. I Sæby kom der så mange fra Myanmar, at der ret hurtigt opstod et ønske om at danne egen menighed. Det var en skuffelse for mange danskere, der

havde set en lysere fremtid i møde med alle de nye mennesker.

I Brovst er der ikke så mange af anden kultur, så her er flygtningene fra Bhutan fortsat en del af menigheden, men sproglige og kulturelle forskelle giver stadig mange misforståelser. En af de store udfordringer p.t. er at få nogle af de nye til at indgå i menighedsledelsen. Måske er det, der er på dagsordenen, simpelthen ikke relevant for vores nye venner?

En flygtnings perspektiv

Jeg har spurgt ét af vores nydanske medlemmer, hvad han har oplevet af glæder og udfordringer ved at blive en del af Brovst Baptistkirke. Arjun Ghatani nævner: »Det har været en stor glæde for os at få lov til at komme i Guds hus og blive en del af fællesskabet her. Vi føler os accepteret og har aldrig følt os udenfor. At være en del af en dansk menighed har også været en naturlig måde at lære dansk sprog og kultur, ligesom det har været en stor fordel, at der var et naturligt

»» *Demokratiets spilleregler kan være svære at håndtere for vores nye venner, og magtstrukturen kan være så anderledes.* ««

Arjun Ghatani

sted at få hjælp, når der var problemer. Det har også været en glæde, når præsten og andre af vores danske venner er kommet og har besøgt os i vores hjem. Forskellene, som vi især har lagt mærke til, er, at kvinder ikke beder med tørklæde på hovedet, at der bliver brugt alkohol ved nadveren (sammen med juice), og at der ikke er så megen lovsang, som vi har været vant til. Efterhånden, som vi har været her i flere og flere år, er alting blevet nemmere!«

Præstens perspektiv

Personligt er jeg dybt taknemmelig for indsatsen både fra mine gammeldanske og mine nydanske venner. Når der kommer nye til vores menighedsfællesskaber, kræver det vilje og åbenhed fra begge parter, men det kan også blive til stor gensidig velsignelse.

Bente Højris

- præst i Brovst Baptistkirke siden 2016, tidligere: Ingstrup, Oure og Sæby
- uddannelse i at lede Bibliodrama på Lidingö, Sverige, og i Europæisk Bibliodrama Netværk
- uddannelse fra Baptistsamfundets teologiske Seminarium og studier i Rüschlikon, Schweiz

Integrationsproblemer – fup eller fakta?

Vi har gennem de seneste 50 år oplevet, at Danmark er gået fra at være et ret homogent samfund til at være multikulturelt.

[≡] Vibeke Dalsgaard

[📷] Hennasabel – Flickr
og Sam Balye – Unsplash

Den større mobilitet og globalisering har gjort, at vi har fået mange mennesker til vores land, der har en anden kulturel baggrund og ballast end etniske danskere. Det har givet udfordringer, som vi må håndtere for den enkelte og for samfundet som helhed.

Mødet med det fremmede

Spørgsmålet er, hvilke udfordringer der er reelle, og hvilke der er bundet til følelsen af at stå lidt usikre overfor det fremmede? Især mennesker, der kommer til os fra Mellemøsten, er ganske anderledes end os, og jeg kan huske, da jeg første gang stiftede bekendtskab med den problemstilling. Jeg havde en pårørende, som boede i et alment boligselskab. Hun var meget oprørt over, at »de fremmede« sad ude ved havebordene, som

boligselskabet havde sat op på plænerne. »De fylder det hele!« Efter lidt snak fandt jeg ud af, at de borde aldrig reelt havde været brugt til noget som helst, så det var ikke, fordi »de fremmede« havde okkuperet noget, som danskerne manglede. Det fremmede var at se de mange mennesker hygge sig offentligt.

Kriminalitet

Men selvfølgelig handler det ikke kun om angsten for det fremmede. Vi har reelle udfordringer med integrationen. Der er højere kriminalitet blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Et indeks, der standardiserer efter alder, viser, at kriminaliteten i 2019 er 51% højere blandt mandlige indvandrere og 139% højere blandt mandlige efterkommere med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Eller sagt lidt mere konkret: Kriminaliteten i den danske befolkning er 1,8 %, mens tallet for ikke vestlige ind-

vandrere er 4,9%. Det skal vi selvfølgelig tage alvorligt.

Her er jeg så nødt til at nævne, at statistik er rigtig besværlig. Det betyder noget, hvordan man skærer tallene. Vi ved, at kriminaliteten blandt etniske danskere ofte er bundet til mænd uden uddannelse. En statistik, der sammenligner etnisk danske mænd uden uddannelse og ikke-vestlige indvandrere, vil helt sikkert se anderledes ud. Det betyder ikke, at vi som samfund ikke har en udfordring, men udfordringen er måske ikke det etniske, men at løfte både indvandrerdreng og etnisk danske drenge ud af fattigdom.

»» Udfordringen er måske ikke det etniske, men at løfte både indvandrerdreng og etnisk danske drenge ud af fattigdom. ««

Arbejde

Et andet væsentligt problem er beskæftigelsesgraden. 76% af befolkningen i Danmark er i beskæftigelse, mens kun 54% af migranter fra ikke-vestlige lande er det. Indvandrere fra vestlige lande har ofte arbejde, inden de kommer, eller også har de uddannelser, som umiddelbart kan bruges i Danmark. For flygtninge – altså mennesker, der er kommet til landet med asyl som opholdsgrund – er det tit vanskeligt at få arbejde. Kun otte andre sprog i verden – fx kinesisk – er sværere at lære end

dansk, og vi fordrer ofte en høj grad af sproglig kompetence inden ansættelse.

Det betyder, at flygtninge ofte har en lavere indkomst end befolkningen som helhed. Den femtedel af de 30-59årige, der har den laveste indkomst, tjener under 180.900 kr. om året. Blandt flygtningene lever 81% af de 30-59årige i familier med en disponibel indkomst, der er lavere end 180.900 kr. De er altså markant overrepræsenteret blandt den femtedel med de laveste indkomster. Men betyder den mindre beskæftigelsesgrad, at de

ikke vil arbejde, eller at det danske samfund ikke vil ansætte dem?

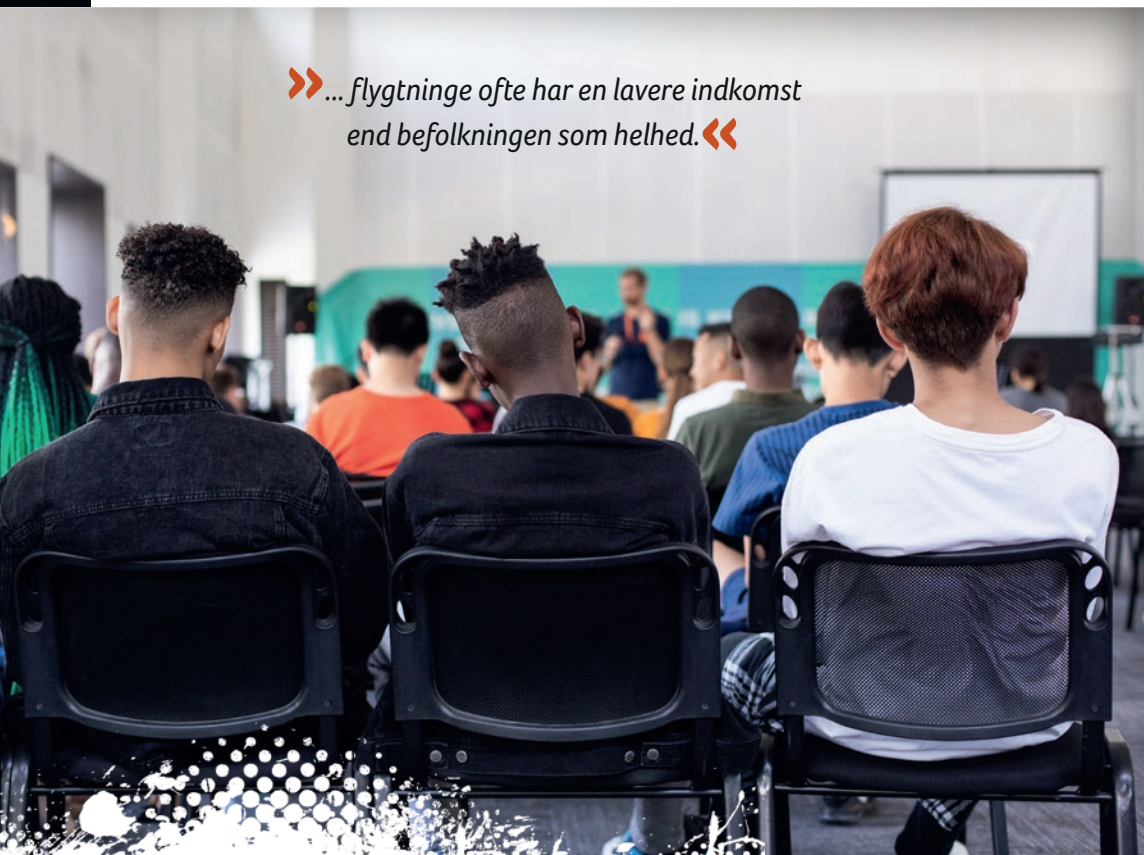
Den sociale arv

Det betyder under alle omstændigheder, at vi sætter indvandrerbørn i en fattigdomssituation. De skal slås med den sociale arv som fattige, og med samfundets syn på dem som fremmede og samtidig måske være i opposition til deres kultur. En kultur, som særligt for kvinder kan være undertrykkende. I sidste ende skal vi måske klappe af dem, som det lykkes for, og hjælpe til alle de steder, hvor vi kan!

Statistikker er et både guddommeligt og djævelsk værktøj, som kan understøtte ethvert formål, hvis vi ikke er helt opmærksomme på, hvordan de er lavet. Lad os hellere gå i Jesus' fodspor ud til alle dem, som trænger og har hans kærlighed behov. Lad os hjælpe i stedet for at fordømme, og jeg er sikker på, at Gud velsigner os på vejen.

Alle statistiske oplysninger stammer fra Danmarks Statistik.

» ...flygtninge ofte har en lavere indkomst end befolkningen som helhed.«

En flygtning mellem to kulturer

Gilbert Rukundo har boet i Danmark siden 2001. At han kommer fra Burundi i Afrika, er dog stadig en del af hans identitet.

[≡] Gilbert Rukundo

[📷] Private

Gilbert Rukundo

- præst i International Baptistkirke på Amager
- arbejder som socialpædagog
- professionsbachelor i Teologi samt kandidat i Pædagogisk Sociologi

Jeg har levet en tredjedel af mit liv i Danmark, men den burundiske kultur fra min barndom og ungdom spiller stadig en stor rolle i mit liv. Jeg har danske uddannelser, har været aktiv i foreningslivet, har arbejdet frivilligt i mange år og er på arbejdsmarkedet. Det betyder, at jeg har forsøgt at gøre – og det gør jeg stadig – alt, hvad jeg kan for at begå mig i det danske samfund. Derved har jeg lært og lærer stadig den danske kultur at kende. Alligevel har jeg også den burundiske og afrikanske identitet. Den afrikanske kultur præger mig både i menighedslivet, i familielivet og i hverdagen.

Svært at finde balancen

Enhver kultur har sine egne værdier, som er mest betydningsfulde – værdier, som kan virke mindre betydningsfulde for folk med en anden kulturbaggrund. Værdier er kulturelt bestemt, og det er derfor forskelligt, hvad der opfattes som værdifuldt. Derfor kan det en gang imellem være svært

at finde balancen, når man skal leve mellem to kulturer. Samtidigt synes jeg, at det er lærerigt og givende at have muligheden for at kombinere to kulturer og vælge at bruge det, jeg synes virker bedst.

Fordelen ved at være dansk-afrikaner, når det gælder om kulturforskelle, er, at man har muligheden for at vælge de bedste værdier fra begge kulturer. Noget kan være passende i en given situation, og så bruger jeg det. Her tager jeg hensyn til omgivelserne og omstændighederne: Hvor er jeg? Hvem er jeg sammen med? Hvilken begivenhed drejer det sig om? Og så videre ...

Forskellige generationer

Det kan dog være svært at være dansk-afrikaner, når man har at gøre med en yngre generation af dansk-afrikanere, for de har ikke nødvendigvis forståelse af den afrikanske kultur. Det kan også være svært, når man har at gøre med ældre med anden etnisk baggrund, som ikke har begået sig i den danske kultur. Så er det ofte på grund af sprogbarrieren.

Jeg er blevet bedt om at beskrive de områder, hvor jeg er mest dansk, og de områder, hvor jeg er mest afrikaner. Det er svært. Men jeg ved, at jeg forsøger at navigere mellem de to kulturer på godt og ondt. Fra den danske

» Vi synger og danser i menigheden på afrikansk vis, men vi holder ikke gudstjeneste i tre timer! «

» Jeg forsøger at navigere mellem de to kulturer på godt og ondt. «

kultur sætter jeg pris på de demokratiske værdier, på ærlighed, ydmyghed (Janteloven) og tillid. Jeg kan også godt lide at arbejde struktureret, at møde til aftalt tid og udføre mit arbejde indenfor de aftalte rammer.

Vi øver os på evigheden

Fra den afrikanske kultur sætter jeg pris på forskellige ting, men det er snarere burundisk kultur, da der er forskellige kulturer i Afrika. Fx at stå for det, man tror på, og at være rummelig. I International Baptistkirke på Amager er vi fra forskellige nationaliteter og kulturer, men vi er sammen som en kristen menighed. Som søskende i Kristus øver vi os i at være sammen på trods af forskelligheder, da vi kommer til at leve sammen i evigheden.

I menighedslivet opfatter vi en gudstjeneste som en fest, hvor vi som troende samles for at takke og lovprise vores himmelske Far for hans nåde og de gaver, som vi får fra Ham hele livet igennem.

I menighedslivet er jeg både dansk og afrikaner, og det sætter sit præg på den måde, vi fejrer gudstjeneste på. Vi har en kombination af dansk og afrikansk menighedskultur: Vi synger og danser i menigheden på afrikansk vis, men vi holder ikke gudstjeneste i tre timer! Vi synger danske salmer og spiser fx både afrikansk og dansk mad ved vores Agape-måltider.

Gud er den anden

Om næsten, Gud og os.

»» *Min næste er ethvert menneske, der påvirkes af mine valg.* ««

[≡] Lasse Åbom,
præst i Immanuelskirken, Aarhus

[📷] A A og Kristina Tripkovic – Unsplash

Engang bliver Jesus spurgt, hvad man skal gøre for at arve evigt liv. Han svarer meget enkelt: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv.«¹ Hermed stiller Jesus sig i traditionen fra Moseloven.² Men hermed er alt ikke besvaret, for vi véd også, at samtalens næste spørgsmål lyder: »Hvem er så min næste?« – og det er blevet diskuteret lige siden.

Den danske model?

I en dansk sammenhæng har visse præster og teologer søgt at argumentere for, at næsten skal forstås som vores nærmeste. Det er faktisk lykkedes dem at bygge et helt politisk program på tanken om, at vi kun har ansvar for vores egne. Dem, der ligner os og deler vores værdier. Solidariteten rækker ikke langt, som politikerne Marie Krarup gør opmærksom på, når hun i en artikel fra Kristeligt Dagblad i 2015 frejdigt omformulerer næstekærligheden til kun at gælde dem, hun kender. For

»» *Der er kun en ting i hele universet, som Gud har lagt sit billede i, og det er i mennesket.* ««

som hun siger helt uden at rødme: »De syriske flygtninge og børnene i Afrika er ikke mine næster. Det ville være vanvittigt at stille et krav om, at jeg skulle elske dem, for dem kender jeg ikke.«

En sydafrikansk variant?

Den nyligt afdøde sydafrikanske ærkebiskop Desmond Tutu stod for et andet syn på os som mennesker og vores næste – ikke som afskårne individer, der kun er forbundet med dem, der står lige omkring os, men netop som forenet i én menneskehed, forbundet med hinanden. Han har ofte formuleret det med ordet UBUNTU – et sammenfattende udtryk kendt fra flere afrikanske sprog, der beskriver den forbundethed, vi har med hinanden som mennesker. Nogle gange oversættes det med ordene: »Jeg er, fordi vi er«. Desmond Tutu lægger vægt på, at vi som mennesker skal vide, at vi hører til i en større sammenhæng, og at den sammenhæng lider, hvis andre bliver ydmyget, undertrykt eller ringeagtet. Den svenske teolog og retræteleder Magnus Malm er inde på noget af det samme, når han skriver: »Min næste er ethvert menneske, der påvirkes af mine valg.«

Enken, den fremmede og den faderløse

Tanken om menneskenes forbundethed er central også i den bibelske teologi. Det ser vi allerede i skabelsesberetningen, hvor det fortælles, at alle mennesker er skabt i Guds billede. Gud kunne have lagt sit billede ned i →

**JUST
BE
NICE**

→ hvad som helst i universet: Himlen, bjergene, blomsterne. Men der er kun én ting i hele universet, som Gud har lagt sit billede i – og det er i mennesket. Det gudsbillede har vi fælles med alle andre mennesker. Derfor understreges ansvaret for medmennesket også konstant igennem hele Moseloven. Ofte udtrykt i formuleringer om at tage sig af »enken, den fremmede og den faderløse iblandt jer«. Det er kernen i den gammeltestamentlige etik, at mødet med »den anden« er et møde med et menneske som os selv – et medmenneske.

Fjender og venner

I Det Nye Testamente skærpes den tanke yderligere. Vi begyndte med beretningen om den barmhjertige samaritaner, hvor Jesus ret provokerende understreger den pointe, at vores næste også kan vise sig at være en samaritaner – et af de folkeslag, som jøderne på hans tid netop havde allermindst til overs for. Hos Matthæus siges det endda endnu klarere af Jesus i Bjergprædikenen: »I har hørt, at der er sagt: »Du skal elske din næste og hade din fjende.« Men jeg siger jer: *Elsk jeres fjender, og bed for dem, der forfølger jer*«. ³ Konsekvensen af ethvert menneskes gudbilledlighed er altså, at selv vores fjender er medmennesker, vi er forbundet med. Ja, faktisk går Jesus hos Matthæus skridtet videre og siger, at medmennesket ikke bare er vores ansvar, men faktisk er det sted, hvor vi møder Gud selv. Den tanke kommer i slutningen af evangeliet i lignelsen

»Mødet med »den anden«
er et møde med et menneske
som os selv.«

om verdensdommen, hvor kongen siger til de retfærdige: »*Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig*«. ⁴

Næstekærlighed er fremmedkærlighed

Den tidlige kirke kæmpede også med de her spørgsmål og forsøgte at forstå, hvad de betød for deres liv. Et af de centrale temaer i Det Nye Testaments breve er netop spørgsmålet om, hvordan man skal forholde sig til de fremmede, de andre, dem der ikke hører til menigheden, eller dem i menigheden, der har en anden baggrund – socialt, kulturelt eller religiøst.

Hebræerbrevet kommer med en formulering, der læner sig op ad tanken fra Matthæus-evangeliet om, at mødet med næsten er et møde med Gud: »Glem ikke gæstfriheden, for ved at være gæstfrie har nogle uden selv at vide det haft engle som gæster«. ⁵ Netop gæstfrihed bliver et kerneord også hos Peter: »Vær gæstfrie mod hinanden uden tværhed«. ⁶ og hos Paulus: »Læg vægt på at være gæstfrie«. ⁷ Ordet gæstfrihed hedder på græsk *philoxenia*, og det betyder direkte oversat: »kærlighed til den fremmede«. For Gud møder os i den anden – hvad enten vi kender dem eller ej.

Bøger, der er værd at læse:

- Desmond Tutu: »Gud har en drøm« og »Ingen fremtid uden tilgivelse«
- Magnus Malm: »Et hjerte større end verden«

- 1 Lukas-evangeliet kap. 10, vers 25-37
- 2 3. Mosebog kap. 19, vers 18
- 3 Matthæus-evangeliet kap. 5, vers 43
- 4 Matthæus-evangeliet kap. 25, vers 40
- 5 Hebræerbrevet kap. 13, vers 2
- 6 1. Peters brev kap. 4, vers 9
- 7 Romerbrevet kap. 12, vers 13

19 forskellige nationaliteter

I Holbæk Baptistmenighed ser man ikke på hudfarve
– man er bare medmenneske.

Annamary Jeromdesella

Inge-Lise Bornhardt.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Private

På sommerstævnet har du måske bemærket det store, hvide telt fra Holbæk. Her hænger 19 forskellige flag. Et fra hver nationalitet, der er tilknyttet kirken.

Der er også en broget gudstjeneste hver søndag. »Det er især stort til jul og påske«, fortæller Annamary Jeromdesella, der er tamil. »Så synger vi salmer og lovsange på vores

eget sprog. Der er plads til os alle. Jeg er rigtig stolt af at være med i den kirke.«

Mange af flygtningene kender hinanden fra sprogskolen. »Dansk er vores eneste fælles sprog«, siger hun, der har tilhørt menigheden siden 2001. Integration er ikke noget, man snakker om. Det er bare noget, man gør – helt automa-

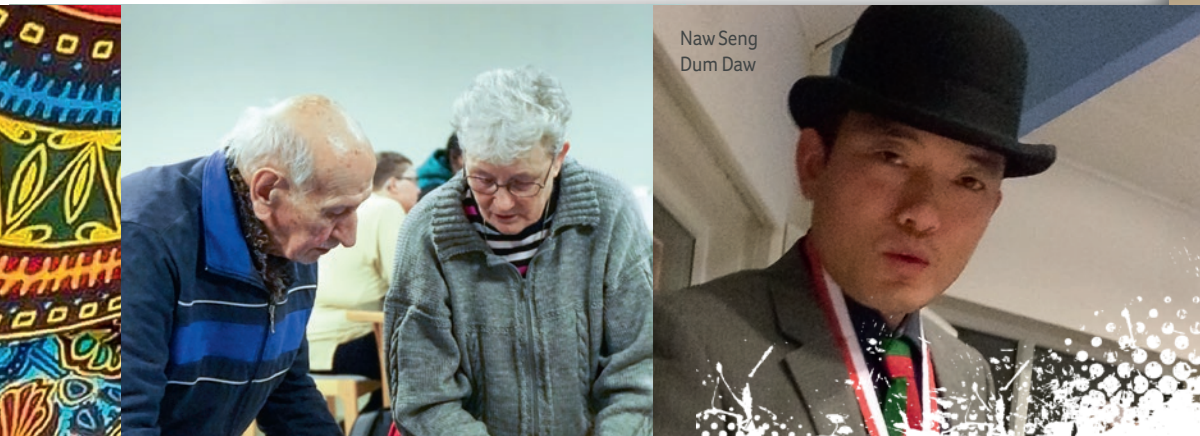
»Der er ikke nogen, der tænker på nationalitet. Vi er bare mennesker.«

tisk. De tre flygtninge, jeg taler med, er enige. Holbæk Baptistmenighed er noget specielt.

Valgte at blive

Netop en gruppe tamiler har ellers lavet deres egen menighed, der bruger kirken, men Annamary og hendes familie valgte at blive i Holbæk Baptistmenighed. »Det var børnene, der bestemte det«, fortæller hun. De er nu 35, 38 og 39 år gamle! »Vi fik en meget venlig modtagelse. Det fungerer så fint på trods af de mange nationaliteter«, fortsætter hun. →

» Dansk er vores eneste fælles sprog.«

Naw Seng
Dum Daw

→ Naw Seng Dum Daw, der er kachiner fra Burma fortæller det samme: »Der er ikke nogen, der tænker på nationalitet. Vi er bare mennesker.« Han kom til Danmark i 2008 med sin kone. Nu er han slagter- og butiksuddannet og har købt »Slagterens Grill« i Vig på Sjælland.

»Jeg var baptist hjemme i Burma, og jeg kan godt lide baptistkirken. Vi fik en kontaktfamilie fra starten. Nu er vi en rigtig familie. Det er dejligt. Menigheden har et varmt hjerte«, forklarer han. Han fortæller også, at han fik lektiehjælp i »Åben Kirke«, dengang han studerede. Alle kachiner, der er baptister, har

gudstjeneste på deres eget sprog en gang om måneden. Ellers deltager de i den danske gudstjeneste.

Åben kirke

Netop »Åben Kirke« er en enestående kontakt til det omgivende samfund. I en nytårs-cafégudstjeneste i 2011 spurgte den nu afdøde præst, Finn Basnov, deltagerne: »Hvad skal du gøre for menigheden og for Gud i den tid, der kommer?«

Det tændte noget hos Inge-Lise Bornhardt, der netop var gået på efterløn. Hun inviterede Maja Andersen fra menigheden med hjem

til frokost, og dér blev de enige om at starte »Åben Kirke«. Den har så været der lige siden hver tirsdag, bortset fra de to gange, juleaften er faldet på en tirsdag – og bortset fra Corona-nedlukningen.

Her kan man få lektiehjælp eller bare snakke. Dengang lå sprogskolen i nærheden, og allerede første tirsdag kom to piger, én fra Eritrea og én fra Iran, og bad om hjælp. Nogle gange har der været op til 60 deltagere, nu kommer der 10-25.

»Integrationen går så godt, at stort set alle kan forsørge sig selv nu. Så forsvinder de fra »Åben Kirke«. Men der er nogle enkelte med-

Jean-Pierre Makumbu

lemmer af menigheden, der kommer. Det er dem, der er kommet senest til Danmark«, fortæller Inge-Lise. Hun bliver så oprørt, når hun hører dem fortælle deres historier: »De har alle sammen en frygtelig historie. Og de bliver

» De bliver behandlet som skidt her i Danmark. Jeg føler mig så magtesløs. «

behandlet som skidt her i Danmark. Jeg føler mig så magtesløs, når jeg ikke kan hjælpe mennesker, jeg er kommet tæt på.«

Venligboerne

Hun er en af dynamoerne i »Åben Kirke« og i 2015 fik de god kontakt til Venligboerne. Den tidligere lærer Eva Lund-Madsen (75) kom for at hjælpe med lektierne. Hun er ikke kirkeaktiv og tænkte faktisk, om det kunne være en hæmsko, at lektiehjælpen var i en kirke. Flygtningene er jo både muslimer og alt muligt andet end kristne.

»Men jeg fandt hurtigt ud af, at det ikke var et problem«, fortæller hun. »Kælderen under kirken er et meget menneskekært rum. Det er, som om det hænger på væggene. Her spiller det ikke ind, hvilken religion du har. Vi griner en del og har et dejligt fællesskab. Det er hyggeligt. Hvis jeg kommer, og der ikke er brug for hjælp, drikker jeg måske en kop kaffe, og så smutter jeg hjem igen.«

Spisning onsdag aften

Annamary er også meget glad for spisningen i kirken onsdag aften: »Jeg laver mad en gang imellem. Her er god tid til at snakke sammen. Bedre tid end til kirkekaffen om søndagen. Her finder de unge også sammen.«

Den første lørdag i måneden har der også været »Åben kirke« for familier. Den har været

lukket pga. Corona, men starter formentlig op igen i februar. »Vi leger med børnene, mest sanglege. Børnene kender dem fra institutionerne, men forældrene kender dem jo ikke. Og så lærer forældrene hinanden at kende«, siger Inge-Lise og fortæller om sommerudflugten til Odsherred Zoo: »Ét år var vi over 30 afsted, alle udlændinge.«

Formand for en del

Både Annamary Jeromdesella og Jean-Pierre Makumbu sidder eller har siddet i menighedsrådet. Jean-Pierre var den første sorte mand i menigheden. Han fandt derhen ved et tilfælde, da han lige var flyttet til Holbæk, og blev varmt modtaget. Finn og Anne-Marie Basnov inviterede ham på frokost, og da han blev kørt hjem, vidste han, at her skulle han være. »Til jeg dør«, tilføjer han.

Selvom han og hustruen nu har 35 km til kirken, er han særdeles aktiv. Han har arbejdet i menighedsrådet i 15 år, er formand for både projektudvalget og omsorgsudvalget. Foruden hans hjertebarn, Foreningen Bondeko, som hjælper forældreløse børn i hans hjemland Congo¹. »Her er stor kærlighed og omsorg. Det er mit hus, mit hjem«, siger Jean-Pierre.

1 Læs <https://baptist.dk/jeg-fik-et-chok/>

Jeg vil kunne se mig selv i øjnene

Sognepræst med baptistrødder står bag protest mod den førte flygtningepolitik – foreløbig har 3.300 skrevet under.

☰ Inger Margrethe Andersen

📷 Privat

Mange af jer har bakket op om »Åbent Brev 2021«. Tak for det! En ven spurgte tidligt i forløbet, som I nu har gjort: »Du bruger mange kræfter på det – hvorfor egentlig?« Jeg måtte tænke lidt, før jeg svarede: »Fordi jeg simpelthen nægter at acceptere, at den åbne og folkelige samtale er blevet uden betydning!«

Det er en vigtig del af svaret. Men det begyndte som en murrende uro: Jeg fik sværere og sværere ved at kende det åbne og solidariske samfund, som jeg altid har taget for givet. Et land, hvor de fundamentale menneskerettigheder og enkeltmenneskets værdighed og retssikkerhed blev værnet.

Tvangshjemsendelse

Der begyndte at komme beretninger i omløb, især om de syriske flygtningefamilier: Om lem-fældig retspraksis, timelange forhør, tvangsadskillelse af familier, der så småt var begyndt at finde fodfæste i det danske samfund. Minister Mattias Tesfaye erklærede det som rege-

ringens mål at tvangshjemsende mennesker til den diktator, de var flygtet fra. Praksis blev begrundet med underretninger om sikkerheden i Damaskus-området, som end ikke de kilder, der var citeret i rapporten, ville stå ved, samtidig med at FN, EU, Amnesty og andre internationalt anerkendte organisationer alle advarede mod at sende folk tilbage til Syrien.

Unge piger og gamle

Jo mere jeg har sat mig ind i forholdene, jo mere rystet er jeg blevet: Det er de mest sårbare, der får inddraget deres opholdstilladelser. De unge mænd risikerer militærtjeneste og får derfor anerkendt et beskyttelsesbehov. Men de unge piger og de gamle er jo ikke i dén risikogruppe. Det er ubærligt, at vi er klar til at sende unge piger og plejekrævende gamle ubeskyttede og uden familie tilbage til det regime, deres familie er flygtet fra. Bortset fra,

»Praksis blev begrundet med underretninger om sikkerheden i Damaskus-området, som end ikke de kilder, der var citeret i rapporten, ville stå ved.«

»Bredden i protesten har hele tiden været vigtig for mig.«

altså, at det kan vi ikke alligevel, fordi vi ikke har diplomatiske forbindelser med Syrien – fordi det er for farligt for danske diplomater at opholde sig i landet. Så de ramte bliver blot udskilt fra deres – med møje etablerede – hverdag for på ubestemt tid at bo på udrejsecentre, uden penge, uden lov til noget så simpelt som selv at koge vand til en kop te, uden lov til at uddanne sig, uden mulighed for familieliv – uden fremtid.

Bedstemor i Danmark

Ubærligt, også fordi jeg kender en syrisk familie, som jeg har haft den ære at døbe: far, mor og fem børn. Jeg har konfirmeret de to ældste, den tredje går til præst lige nu, den fjerde synger i børnekoret – den yngste er endnu så lille, at han bare bliver forkælet af alle de andre. Jeg er udnævnt som »Bedstemor i Danmark«. De ældste er ikke så langt fra deres 18-års fødselsdag – og jeg ved med mig selv, at hvis myndighederne kommer efter dem, vil jeg ikke kunne se mig selv i øjnene, hvis jeg ikke har råbt op inden. Derfor skrev jeg Åbent Brev 2021. Jeg tog

Sognepræst Inger Margrethe Andersen

- Bælum-Solbjerg-Skibsted pastorat
- døbt 9.3.1969 i Karmelkirken, Aalborg
- ordineret 8.6.1993 i Aarhus Domkirke

udgangspunkt i dansk kirkeliv, fordi det nu engang er derfra, MIN verden går. Men jeg bredte – efter den første overvældende modtagelse med 1.074 underskrivere – initiativet ud til hele det folkelige foreningsdanmark. For netop bredden i protesten har hele tiden været vigtig for mig: Folke- og frikirkefolk fra Skagen til Gedser, præster og menighedsrådsmedlemmer fra land og by, biskopper, spejderledere, generalsekretærer, lærere, fodboldtrænere. Enkelt personer fra både det kirkelige og folkelige landskab er gået sammen om at sende signalet: Dette er ikke det Danmark, vi kender! Her i landet behandler vi vores medmennesker ordentligt!

Brevet sendes igen

Indtil nu har over 3.300 skrevet under. For hver 500 nye underskrifter genfremsendes brevet til regering og folketing – og folketingsmedlemmer melder tilbage, at det vedvarende pres er en hjælp i deres arbejde for at få ændret politikken. Så spred gerne i dit netværk, at man stadig kan skrive under ved at sende en mail til aabentbrev21@gmail.com med navn, by, evt. beskæftigelse og kirkeligt eller folkeligt ståsted.

Protestbrev mod hjemsendelse af syriske flygtninge: Åbent brev 21 Vil du være med?

Skriv til
aabentbrev21@gmail.com

I mailen skriver du dit
navn, by, stilling/funktion

Følg med i Facebook-
gruppen
"Åbent brev 21"
og læs hele protestbrevet!

D. 21. juli sendte 1074 underskrivere fra hele bredden af dansk kirkeliv, heriblandt 5 biskopper et åbent brev til regering og folketing i protest mod den førte politik overfor de syriske flygtninge. Protesten er imod tvangsudsendelse af syriske flygtninge, tvangsadskillelse af familier og tvangsanbringelse på udrejsecentre enten her i landet eller i lande som Rwanda og også imod den dehumaniserende måde, sårbare mennesker omtales og behandles. Nu er protestbrevet åbent for underskrifter fra hele det folkelige Danmark, foreløbig har over 2250 skrevet under, så vi nu i alt er mere end 3300 medunderskrivere!

Venlig hilsen,
Inger Margrethe Andersen, sognepræst i Bælum-Solbjerg-Skibsted, initiativtager til det åbne brev – og borger i landet.

Se hvordan du gør

Det er ikke almisser, det er arbejde

Banken smed mig ud, fordi jeg ville importere varer fra lande, som er præget af krig og konflikt. Her fortæller Christian Friis Bach om sin nye virksomhed *warfair*.

[E] Christian Friis Bach, stifter af *warfair*, tidligere udviklingsminister og under-generalsekretær i FN

[O] Fra warfair.org

Det første der skete var, at jeg blev smidt ud af min bank. Jeg havde været i den samme bank i 35 år, og de kendte mig og hele familien godt. Men da jeg ringede og fortalte, at jeg ville starte en ny virksomhed, der skulle importere varer fra lande som Afghanistan, Yemen og Somalia, smed de mig ud.

Det tog mig to måneder at finde en ny bank. Men efter at have gået os meget grundigt efter i sømmene og flere lange samtaler, sagde *Danske Bank* ja. De ville gerne bakke op om ideen, og de havde de nødvendige kontrolsystemer til at håndtere betalingerne sikkert. Tak for det.

Dobbelt straf

Historien viser, hvordan mennesker i lande ramt af konflikt og ustabilitet bliver straffet to gange. Først på grund af krigen. Dernæst fordi vi ikke tør handle med dem. Det bidrager til at forværre krisen, det kan øge konflikterne, og det kan tvinge endnu flere mennesker på flugt. Når truget bliver helt tomt, så bides hestene. Derfor er fortsat handel vigtig.

I dag snart to år efter har vi bevist, at det godt kan lade sig gøre. Vi har fundet gode virksomheder og importeret unikke kvalitetsvarer. Fra Afghanistan har vi Satarbai mandler med skaller, store smagfulde Jalgoza pinje-

»Når truget bliver helt tomt, så bides hestene. Derfor er fortsat handel vigtig.«

kerner, stærk lakrids, topkvalitet safran og mange andre lækkerier. Fra Yemen noget af verdens bedste kaffe, historiske lanterner og strandkurve, der fabrikeres af kvinder. Fra Somalia virkelig god sesam, der skaber arbejde til både landmænd og kvinder. Fra det konfliktramte østlige DR Congo har vi kvalitetschokolade, hvor overskuddet går til at hjælpe både mennesker og dyr i og omkring Virunga Nationalparken. Og fra Burkina Faso, hvor op mod en million mennesker er drevet på flugt af konflikten mod nord, har vi nogle af verdens bedste cashewnødder. Det er ikke så ringe.

Modvirker krigens følger

Selv om der er krig og konflikt, er der stadig dygtige landmænd og virksomheder, der knokler for at lave gode kvalitetsvarer. At handle med dem er en værdig – og retfærdig – vej til at modvirke de ødelæggende effekter af krig og til at skabe indkomst, arbejdspladser og fred.

Det er dermed samtidig et bidrag til at undgå, at mennesker bliver tvunget på flugt af nød og elendighed. Skabelsen af arbejdspladser kan sikre, at familierne kan klare sig der, hvor de er. Og det kan skabe muligheder for, at flygtninge igen kan vende hjem. Over 80% af medarbejderne hos de virksomheder, som vi handler med i Afghanistan, er hjemvendte flygtninge eller fordrevne. Muligheden for at

»Skabelsen af arbejdspladser kan sikre, at familierne kan klare sig der, hvor de er.«

få et arbejde har givet dem håbet tilbage. Og selv om Taleban nu har overtaget kontrollen med hele landet, så er de ikke flygtet igen. De er tilbage på arbejdet igen – også kvinderne.

Stolthed og værdighed

Lige så vigtig er den stolthed og værdighed, der følger med: »Det er ikke almisser, det vi laver. Det er blot arbejde«, for nu at citere en af vores partnere. I et land som Yemen, hvor 20 ud af 28 millioner mennesker er afhængige af nødhjælp, er det at kunne tjene penge selv helt afgørende. Det samme gælder de andre lande.

Cashewnødde-fabrik i Burkina Faso

Sesam fra Somalia

Dertil kommer stoltheden og de positive historier om de unikke varer fra lande, hvor fra vi ellers kun hører om krige, terror, nød og elendighed. Den stolthed skal vi have tilbage. Der var engang, hvor Afghanistan var verdensberømt for de unikke nødder og tørrede frugter. Der var engang, hvor Somalia var kendt som en af verdens største eksportører af rigtig god sesam. Det skal landene være igen. Den stolthed kan give et lille bidrag til at genskabe troen på, at der kan være andet og mere end konflikt og elendighed. Den stolthed er der brug for.

Hvad er warfair?

warfair er en lille og ny virksomhed. Men vi har allerede langt mere end fordoblet Danmarks samlede import fra Afghanistan. Det kan godt lade sig gøre. Hjælp os med at handle for fred.

Safran fra Afghanistan

Kvinder på arbejde i Afghanistan

Taknemlighed – motivation og resultater

1/3 af danske baptistmenigheder er migrantkirker. Torsten Wendel-Hansen blev engageret i migrantmenighederne, da han var med i Hjemmemissionsudvalget og har nu været formand for Integrationsudvalget siden 2017.

[≡] Renathe Zimmermann

[☐] Kurt Bøgsted

Trods store tab og personlige nederlag har taknemlighed for Guds virke i hans liv præget Torsten Wendel-Hansens livsopfattelse. En opvækst i et hjem med højt til loftet og en karismatisk tilgang til troen har givet ham engagement i sin menighed, i det tværkirkelige landskab i Odense og i migrantmenighederne i hele landet.

Torsten har været i menighedsrådet i Odense Baptistmenighed i flere omgange. Aktuelt arbejder han med seniorarbejde, kor, medvirker til at arrangere mindstunder i forbindelse med begravelser, arrangerer udflugter og er med til at hjælpe en gruppe eritrianske flygtninge på Fyn, som har fået et tilholdssted i Odense Baptistmenighed.

Oprettelse af nye menigheder

Torstens erfaringer fra arbejdslivet kommer ham til gode i migrantarbejdet: »Jeg er forholdsvis god til det praktiske og vil ikke så gerne stå foran« – men det slipper han ikke altid for!

»Vi har ikke ligget på den lade side i integrationsudvalget«, siger han. Persondataforordningen og Trossamfundsloven betød, at de nødvendige dokumenter skulle være på plads. Da de fleste etniske menigheder valgte at blive optaget i Trossamfundsregisteret, var det en stor opgave.

Mange migrantmenigheder ønsker at være selvstændige for at kunne bevare eget sprog og kultur. Kendskabet til dansk lovgivning er minimalt. Sammen med Mogens Andersen, tidligere formand for BaptistKirken, har Torsten hjulpet ved de fleste etableringer af migrantmenigheder med vedtægter, oprettelse af CVR-registrering, godkendelse i henhold til Ligningsloven til at modtage fradragsberettede gaver m.m. En opgave så kompleks, at de danske kontaktmenigheder ikke kan løfte den uden hjælp: »Nu har vi forsøgt at lave kassererkurser for migrantmenighederne på regionsniveau, og det har hjulpet en del.«

Stor hjælp med lovgivningens krav

Når menighederne er klar til at købe egne lokaler eller kirker, er der brug for hjælp til finansiering, forsikringer og kontakt til offent-

»Det er fantastisk at opleve medlemmernes entusiasme, offervilje og tjenstvillighed, når der skal indsamles til det formål.«

lige myndigheder m.m. Det er meget normalt, at man låner af hinanden, og så skal der jo udfærdiges lånedokumenter, men det er de ikke vant til: »Det er fantastisk at opleve medlemmernes entusiasme, offervilje og tjenstvillighed, når der skal indsamles til det formål.«

Ved stikprøvekontroller fandt Told og Skat i 2021 ud af, at bidragsindberetningerne ikke altid var helt korrekte. Her var en ny stor opgave, og Torsten har glædet sig over kasserernes iver efter at blive dygtigere og over deres evne til at lære af fejlene. SKAT har desuden været behjælpelig med at få rettet fejl og givet anvisninger på, hvordan indberetningerne fremover skal foregå.

Flygtningenes vilkår

Torsten er utilfreds med, at ca. 75% af Folketinget ikke ønsker flere flygtninge: »Ingen taler deres sag. Vi kan ikke være bekendt at overtræde de vedtagne konventioner og lade hånt om de domme, der afsiges ved Menneskerettighedsdomstolen. Vores udrejsecentre er en skændsel. Som kristne er vi for tilbageholdende. Vi kunne godt tydeligere tilkendegive, at vi

»Naturligvis kan vi ikke hjælpe alle, men langt de fleste flygtninge ønsker at klare sig selv.«

ikke billiger den udlændingepolitik, som føres. Naturligvis kan vi ikke hjælpe alle, men langt de fleste flygtninge ønsker at klare sig selv.«

Hvad er svært?

Svaret på det spørgsmål kommer prompte:

»Når migrantmenighederne deler sig, og bekymringen for, hvordan den ældre generation vil takle, at ungdommen har tilegnet sig mere af den danske kultur og derfor har fået andre ønsker for menighedslivet.«

Men Torstens energi kommer fra det meningsfyldte arbejde: »Den glæde og taknemmelighed, jeg møder, gør mig bare glad.« Når han fortæller om de største glæder, bliver han rørt ved tanken om gode erfaringer med forbøn og oplevelse af bønnesvar – når Gud træder ind med sit nærvær og giver trøst og helbredelse. Og hertil naturligvis oplevelsen af, at arbejdet gavner. Torsten har igennem sit arbejde fået venner for livet, som han er dybt taknemlig for.

Torsten Wendel-Hansen

- formand for Integrationsudvalget siden 2017
- aktiv i Odense Baptistmenighed
- har arbejdet i bank, finansieringsselskab og Krifa
- læs også et mere omfattende portræt på www.baptist.dk

Jordens salt

Tølløse baptistkirke lå ved siden af baptisternes center for teologisk identitetsdannelse i mange år. Selvom højskole, præsteseminarium og det senere SALT ikke er mere, bevarer de mange ildsjæle stadig smagen og næringen i Tølløse.

[≡] Jamie Lynn Cunningham

[📷] Bent Hylleberg

Tølløse baptistkirke har mange ressourcer. Rammerne for menighed, efterskole og friskole har ændret sig i takt med samfundet, men der er stadig fokus på vidensdeling. Demografien blandt deltagerne afspejler en stor rummelighed. Mange på Midtsjælland genkender stationsbyens stærke baptistiske ånd.

Alle kan opleve selv de mindste forandringer som svære, så det er forståeligt, at store forandringer kan blive meget smertefulde. Menighedens præst Christian Bylund mener, at Tølløse Baptistmenighed er stærk nok til at klare mosten – sammen og med et øje for åben dialog, en stærk forankring i viden og traditioner samt en nysgerrighed på nye udtryksformer. Men hvem er de nu? Hvad kan de?

»» *Menighedens stærke tradition for vidensdeling, teologisk sparring og dialog har hurtigt skabt plads til hans idéer og nye perspektiver.* ««

At skabe glæde med sang

Taler man med korlederen, Trine Skårhøj, er menighedens fællesskab en blanding af gudstjenester om søndagen, Familie-fredag med fællesspisning og andagt for børnefamilier, K-klasse for de unge, spejdere og kor. Hun oplever omsorg og sammenhold samt en naturlig respekt for de forskellige gruppers behov. En af de begivenheder, der binder dem sammen, er gospelgudstjenesterne »Gud, gospel og gulerodskage«.

Det utraditionelle gospelkor består af 25-30 medlemmer, hvoraf to er medlemmer af menigheden. De glade korsangere øver hver tirsdag i kirkens lokaler, hvor den samme menigheds-kaffemutter sørger for noget varmt at drikke i pausen. Faktisk oplever Trine et rigtig stort socialt engagement og omsorg blandt korets deltagere, især i kaffepauserne. Selv under Corona-nedlukningen mødtes de virtuelt for at holde fast, mest i hinanden og lidt i sangen.

Menigheden er god til at støtte op om koret, hvad enten de synger til gudstjeneste to til fire gange om året, til julekoncert på et bosted for udviklingshæmmede eller i en folkekirke på Midtsjælland en til to gange om året: »Vi oplever, at vi er med til at sprede glæde på grund

af den glade musik«, siger hun, »og at se folks reaktion betyder meget for os«. Til alle koncerter synger de altid velsignelsen til sidst, og det har en særlig betydning for korets medlemmer, og de får megen ros derfor.

Et år uden præst efterfulgt af pandemi

Kirken har også en stærk seniorkreds, en dedikeret mellemgeneration og en god flok børnefamilier. Så selv om Tølløse baptistmenighed oplevede at stå uden præst i et års tid, før Christian Bylund kunne træde til, har de mange kirkelige opgaver kunnet dækkes

af »de mange frivillige med mange forskellige ressourcer«. De sidder inde med et »absurd højt teologisk niveau blandt høj såvel som lav«, siger den 32-årige nordjyde.

Christian Bylund indrømmer nervøsiteten ved at stå i skyggen af mange baptistiske giganter, men siger, at menigheden har taget utrolig godt imod ham og familien, og at

Store og små

»Vi er rigtig gode til at inspirere hinanden, undre og forundre os i fællesskab«, forklarer Christian og tilføjer: »Da vi for nylig skulle diskutere dåb og medlemskab, deltog mange og kom med reflekterede overvejelser«. Præstefamilien oplever især, at Familie-fredage og spejderne har været med til at hjælpe, så de er

»Vi er med til at sprede glæde på grund af den glade musik.«

deres stærke tradition for vidensdeling, teologisk sparring og dialog hurtigt har skabt plads til hans idéer og nye perspektiver.

faldet godt til, og alle er kommet til at kende hinanden.

Der er desuden et højt aktivitetsniveau blandt seniorerne med OnsdagsCafé med foredrag og spisning, papirværksted, og kurser i edb, prædiken og slægtsforskning med mere. Den store seniorbase bakker desuden de andre grupper godt op, og derfor kender man hinanden på tværs af generationerne. De mange kvalificerede foredrag trækker også mange lokale og folk fra andre menigheder til. Det er med til at styrke samarbejdskulturen indbyrdes.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Lian Nawl og Lone Møller-Hansen

Immanuel Chin Church, ICC, på Bornholm har overtaget missionshuset Salem i Nyker, syv km fra Rønne. Inden da havde de nået at få deres navn på facaden. To år er gået forud for købet af deres nye kirke, som er et noget nedslidt missionshus. Corona har også forsinket forløbet.

Søvnløse nætter

ICC blev selvstændig menighed i 2012, da en stor gruppe burmesere i Baptistkirken Bornholm valgte at træde ud. De lejede sig ind i Metodistkirken i Rønne, men det var problematisk, fortæller Lal Ram fra ICC: »Mange søndage kunne vi ikke holde gudstjeneste, fordi de selv skulle bruge kirken. Og familien, der boede ovenpå, klagede over, at vi larmede.«

Lokalesituationen har givet ham mange søvnløse nætter. Alle årene har menigheden samlet penge ind til at købe en kirke for. En overgang havde de kikk på en bygning, som

Chin-kirke køber missionshus

Immanuel Chin Church på Bornholm har købt et missionshus billigt og får endelig deres egen kirke. De var trætte af at leje.

kostede over en mio. kr. Men så flyttede et par familier fra øen, og de indså, at det var for stor en mundfuld. Missionshuset i Nyker kunne de købe kontant.

Køber vigtigere end prisen

Palle Kure fra Indre Mission siger: »Vi er glade for, at den burmesiske menighed nu får mulighed for at udvikle gode rammer omkring deres menighedsliv i det hus, der indtil nu har været vores missionshus i Nyker. Vi valgte ikke at sætte huset til salg, men at afklare om den burmesiske menighed kunne være en interesseret køber. Dem havde vi tidligere haft kontakt med. Det er en praksis, som vi har benyttet flere steder. Det er muligt, at huset ved et salg til andre formål kunne være handlet til en noget højere pris, men det betyder også meget for os, at huset bliver benyttet til et kristent formål.«

»» Alle årene har menigheden samlet penge ind til at købe en kirke for. ««

IM havde et missionshus i både Nyker og Klemensker. Især i det ene sogn har der været en del fraflytning, så de vurderede, at der blev brugt for mange ressourcer på at vedligeholde to huse med så kort afstand. Så nu er de lagt sammen til Nyker-Klemensker IM med hjemsted i Klemensker. Og som en fin gestus efterlod de en del inventar, borde, stole, bænke, gardiner, tallerkener og kopper til chin'erne.

Ombygning

»Vi skal bygge om. Der skal laves nyt køkken. Vi vil også gerne udvide salen«, fortsætter Lal Ram. Et af menighedens medlemmer, Ngun Chin, bor i Nyker. Det var hende, der formidlede kontakten til Indre Mission, og hun har også skrevet om overtagelsen på en lokal Nyker-side på Facebook. Bl.a. har hun skrevet, at menigheden gerne vil blive en del af Nyker, og hun undskylder på forhånd, at der kan blive lidt trafik og lidt støj i forbindelse med arrangementer. Og så varslers hun et åbent hus.

Reaktionen har kun været positiv fra Nykerboerne. De er glade for, at der kommer liv i missionshuset. ICC planlægger et åbent hus

Chin'ernes generalsekretær Moses Lal Bawi Peng (th.) deltog i indvielsen af kirken. Som traditionen byder, spiser gæstepresten og formanden for menighedsrådet, Ceu Ku, for sig selv.

i deres nye kirke, men føler sig allerede godt modtaget. Som Ngun Chin skrev i sit Facebook-opslag: »Vi er rigtig glade og lykkelige for at bo på Bornholm, og vi føler os trygge her.« Og så understreger hun, at burmeserne er flittige og rolige mennesker, som ikke er ude på at skabe problemer, men at sproget kan give problemer.

Ngun Chin har også henvendt sig til den nye ejer af den gamle brugs-bygning, som er næsten-nabo og fået lov til, at de bruger den store p-plads. »Vi er så glade og taknemmelige«, fortæller Lal Ram.

»Nyker betyder faktisk Ny Kirke – og det passer jo!«

»Det betyder også meget for os, at huset bliver benyttet til et kristent formål.«

Køkkenet er nedslidt, men kan bruges. Her er det Van Nun Ring og lang Tum, der laver mad til festen. Og Tin Mang steger kylling i de rå baglokalere.

Der var fest, god mad og glæde inde i kirkesalen.

To søstre om bøn

Jeg har sat min søster Marianne stævne for at tale om begrebet bøn. Vi sidder hyggeligt i præstegården i Viborg.

[≡] Vibeke Dalsgaard

[📷] Laust Dalsgaard og Patrick Fore

Jeg lægger ud: »Marianne, for nogen tid siden, fortalte du, at du har haft udfordringer med dit bønsliv, og jeg tænkte: Hold da op, det har jeg haft hele mit liv. Det må jeg da vide mere

om.« Marianne reflekterer lidt: »Jeg har brugt mange kræfter på bøn – mediteret, taget på retræter og læst meget. Jeg oplever, at jeg havde en forestilling om, at bønner skal være lange og inderlige, og det kunne jeg ikke rigtig præstere.«

Vibeke funderer lidt: »Nej, det er også min udfordring. Jeg har prøvet at skabe mig

»» *Jeg har aldrig kaldt det bøn, men måske mere en samtale med Gud.* ««

andagtsstunder, hvor jeg læser daglige bibelvers, men når jeg kommer til bøn, er jeg tit endt med at bede Fadervor. Ikke at jeg føler det forkert, men jeg længes efter at magte den mere personlige bøn. Jeg kan huske, at da jeg for en del år siden lærte Kristuskransen at kende, fik jeg en befriende følelse. Her var løsningen, men det var det heller ikke. Det blev jeg noget deprimeret over.«

»Jeg bruger stadig kransen, men jeg beder en enkelt bøn«, fortæller Marianne. »For mig hjalp det en del, at Luther siger, at man skal bede sådan, at man kan huske både begyndelsen og enden. Det er altså ikke hverken længden eller formen på bøn, der betyder noget.«

Bevægelse giver ro på

Marianne fandt også en anden vej. »For en del år siden begyndte jeg at brodere, og jeg fandt ud af, at når jeg sidder der, og nålen går, så bliver der helt stille i mit hoved, og jeg er i en helt anden kontakt med Gud, end når jeg holder mere formel andagt. Når jeg har de stunder,

»» *Gud véd det hele i forvejen, men jeg kan fornemme klart, at min Far i himlen gerne vil høre det fra mig.* ««

kalder jeg Gud *Abba* og bliver 5 år gammel, og så kan jeg fortælle min Far alt muligt.«

Vibeke bliver lidt stille og svarer så: »Jeg har den samme fornemmelse, når jeg går i naturen eller kører bil alene. Jeg har aldrig kaldt det bøn, men måske mere en samtale med Gud. Jeg kan egentlig godt forstå, at pilgrimsvandring er blevet populære. Jeg får også ro i hovedet, når benene bevæger sig.«

Marianne smiler lidt: »For os to virker det åbenbart med lidt kombination af Martha og Maria – at gøre noget aktivt og sidde ved Jesus fødder samtidigt. For øvrigt er der en anden ting omkring mit broderi, som er lidt sjovt. Da jeg læste teologi, var jeg meget skræmt ved at skulle lære hebræisk, fordi jeg er ordblind. Det behøvede jeg ikke at være, det gik glat. Min hjerne er åbenbart skruet sammen til at læse fra højre mod venstre. Jeg broderer også »den forkerte vej«, og så falder der ro på, og både samtalen med Gud og bøn kommer naturligt.«

Gud ved det jo allerede

Vibeke tænker lidt og siger så: »Jeg oplever, at mit problem også har været, at Gud véd alting. Gud véd både, hvad jeg bekymrer mig om, og hvad jeg ønsker. Så jeg fortæller ham egentlig noget, som Han udmærket godt véd.« Marianne svarer: »Ja, vi véd godt, at Gud véd det hele i forvejen, men jeg kan fornemme klart, at min Far i himlen gerne vil høre det fra mig.«

At tale om bøn

Vibeke spørger Marianne med en smule undren: »Du og jeg har kendt og talt med hinanden i 60 år, og jeg oplever, at du er det menneske i verden, som jeg har størst fortrolighed med, hvorfor har vi aldrig talt om emnet bøn før? Især når vi nu kan se, at både vores udfordringer og vores løsninger ligner hinanden«. Marianne tænker lidt og svarer: »Jeg tror ikke, det er manglende fortrolighed. Nogle gange har vi bare ikke ord for det, som nager os – det er bare, sådan det er.«

Marianne slutter: »Når vi skal tale bøn med mennesker – både kirkevante og søgende – så er det vigtigt, at der ikke er én rigtig måde. Vi er skabt forskellige, og vi bruger også forskellige måder, når vi taler med vores Far, og alle måder er lige rigtige.«

To søstre

- Marianne Koch er cand.theol. og sognepræst ved Viborg Domkirke
- Vibeke Dalsgaard er pædagog og næstformand i Baptistkirken i Danmark

» Visionerne for lokalet har længe fået lov at gro blandt børnekirkemedarbejderne. «

Nyt fantastisk børnekirkelokale i Bethelkirken

[≡] Lise Melkær Andersen

[📷] Astrid Melkær Andersen

Søndag den 3. oktober 2021 var en stor dag i Bethelkirken – især for børnene og børnefamilierne. Gennem ni måneder havde frivillige arbejdet hårdt med at bygge og indrette et splinternyt børnekirkelokale.

Visionerne for lokalet har længe fået lov at gro blandt børnekirkemedarbejderne. Drømmen var at lave et lokale, hvor alle møbler og elementer kunne bruges til at fortælle bibelens historier i børnehøjde – og det er det blevet.

Børnene er ellevilde

»Vi har lavet en scene, der er malet som et hav, hvor man kan fortælle om Jonas og hvalen eller om Noa og arken. Vi har også bygget et

bjerg, som på ydersiden kan være Sinaibjerget, og inden i er en hule, som kan være graven«, fortæller Jakob Martens, børne- og teenageleder i Bethelkirken. »Det er nogle fantastiske rammer, som gør det meget nemmere at inddrage børnene, når vi deler Bibelens budskab med dem.«

Udover bjerget og havet har frivillige også knoklet for at bygge en sky, et træ og en kæmpe-Bibel, som gemmer på mange figurer fra Bibelen, og som alt sammen skal bidrage til – og gøre det nemmere – at fortælle Bibelens historier til børnene.

Forældre er også begejstrede

Blandt Bethelkirkens forældre er der også glæde over de nye rammer. Pernille Lund Jonstrup, som er mor til Felix, fortæller: »Det er tydeligt at mærke, at børn er velkomne i

Bethel. Det blev særligt slået fast den dag. Kirken var fyldt af børn i alle aldre, og det var skønt at mærke larmen af børn. Det var også tydeligt at mærke deres store begejstring, da båndet til det nye lokale blev klippet, og børnene susede ind for at undersøge det farverige og super kreative lokale.«

Åbningen af det nye børnekirkelokale var i øvrigt en del af en større fejring i Bethelkirken: »Den første søndag i oktober bruger vi altid på at fejre menighedens fødselsdag, og i år var det blevet tid til at fejre 181 år. Derudover var det også en fejring af, at vi nu endelig var blevet fri for Corona-restriktionerne, så vi kunne samles mange i fællesskabet igen. Der var altså grund til en dag med mange fejring, og det blev til fulde udnyttet med mere end 130 deltagere til gudstjeneste«, fortæller Lars Midtgaard, præst i Bethelkirken.

En bøn for verden

Igen i år har Baptistkirken i Danmark udarbejdet et hæfte til den personlige andagt i fastetiden.

[≡] Vibeke Dalsgaard

Temaet for årets hæfte er *En bøn for verden*. Der er tekster til hver dag fra onsdag den 2. marts, askeonsdag, til søndag den 10. april 2022, palmesøndag.

Hæftet indeholder en del personlige beretninger fra mennesker, som har præget vores verden. Hvad driver dem? Og hvilken passage i Bibelen betyder noget særligt for dem? Sammen med sådanne korte beretninger indeholder hæftet både ord og citater fra nulevende og afdøde, der har haft stor betydning for både den kristne kirke og for vores jordklode.

Bestilling og betaling fremgår af www.baptistkirken.dk.

Døbte

Bethelkirken, Aalborg

24. juli 2021:

Theodor Beske, født 24.12.2000

Odense

07.11.2021:

Susanne Ohmann, født 07.03.1981

Victor Lindqvist, født 28.02.2000

Døde

Bethelkirken, Aalborg

Mogens Nielsen, født 26.02.1962, døbt 14.11.1976 i Bethelkirken, døde 02.11.2021

Bornholm

Lise Kofod, født 03.07.1929, døbt 11.05.1958 i Apostolsk kirke, døde 09.12.2021

Svend Andersen, født 29.05.1930, døbt 07.04.1947 i Østerlars, døde 15.12.2021

Hjørring

Inger Lise Andersen, født 24.04.1937, døbt 04.12.1949 i Hjørring, døde 02.11.2021

Nyrup

Villy Langthjem, født 06.06.1936, døbt 14.09.1952 i Vrå, døde 15.11.2021

Else Birck Hansen, født 20.06.1926, døbt 01.11.1942 i Midtsjælland, døde 24.12.2021

Nørresundby|Vodskov

Christen Erik Johansen, født 15.01.1930, døbt 27.06.1954, døde 25.11.2021

Odense

Holger Rod, født 27.03.1937, døbt 21.05.1961, døde 02.11.2021

Tølløse

Lydia (Lyt) Mikkelsen, født 19.06.1931, døbt 25.07.1948 i Oure, døde 23.01.2022

Østhimmerland

Laurits Anton Andersen, født 24.02.1931, døbt i Østhimmerland 07.10.1951, døde 12.11.2021

Lissy (Lis) Lund, født 27.01.1932, døbt i Jetsmark 23.11.1947, døde 18.11.2021

Kirsten Andersen, født 02.11.1936, døbt 24.05.1953 i Hals, døde 04.12.2021

Gud har planer for os

Enok er ulønnet præst og leder af den tamilske menighed i Holbæk. Han har været i Danmark i 36 år og har en gribende omvendelsehistorie.

[≡] Renathe Zimmermann

[📷] Private

Enok, der egentlig hedder Arulthavaraj Arulamapalam, er vokset op med en stærk hinduistisk tro i Sri Lanka og måtte under borgerkrigen i 1985 flygte til Danmark. Krigen sluttede ikke efter de forventede to-tre år, men først i 2009. Det betød varigt ophold i Danmark.

På en af sine rejser til Thailand og Singapore fandt Enok sin kærlighed, blev gift og kom tilbage til Danmark. Efter 11 mdr. blev hans kone gravid, men desværre kom barnet tre måneder for tidligt, og Enoks kærlighed døde i forbindelse med fødslen: »Herefter kunne jeg ikke tro, at Gud fandtes, og jeg mistede troen. Jeg begyndte at drikke og tage stoffer.«

Kaos – og fred

Enok havde lykkeligvis en kristen ven, som var vedholdende over for Enok, selvom Enok frabad sig det. Da Enok forsøgte at hænge

»Jesus sendte en ven i sidste øjeblik.«

sig, var han efter tilskyndelse ved Enoks dør: »Jesus sendte en ven i sidste øjeblik. Han talte igen om Jesus Kristus, og denne gang fik jeg en lille tro på, at Jesus faktisk kunne findes i virkeligheden«.

Enok begyndte at følge med til gudstjeneste, fik indre fred, stoppede med druk og stoffer og blev til sidst døbt i 1996: »Sammen gik min ven og jeg ud for at fortælle om Jesus Kristus, og om hvad Gud har gjort i mit liv.«

Præst for tamilsk menighed

»Vi startede en menighed for tamilerne i Hillerød, men det var for langt at køre for de fleste. Der var flere tamilere omkring Holbæk, så vi lejede baptistkirken på Kløvermarksvej i Holbæk, og i 1999 blev jeg præst for Holy Spirit Missionary Church«.

Samtidig med at Enok blev præst for menigheden, har han også i alle årene haft lønnet arbejde – først på en plastikfabrik, siden med rengøring og nu som taxachauffør. Via Hans Henrik Lund og BaptistKirken fik Enok kontakt med en tamilsk præst og underviser fra Indien, pastor Selva, (Selvarkumar Prabhakar, som var med på Missionsstævnet i 2004). Han underviste pastor Bala (Balasubramaniam Sinnathural) fra Svendborg og Enok i teologi

»Jeg er så glad og taknemmelig for, at jeg fik Bibel Theory Diplom.«

sammen med syv andre præster, der deltog sporadisk.

Diplom i bibelkundskab

Enok siger: »Jeg er så glad og taknemmelig for, at jeg fik Bibel Theory Diplom, og at BaptistKirken tilbød os det, for vi bragte det videre til vores kirkemedlemmer. På et tidspunkt kunne BaptistKirken ikke længere få pastor Selva til Danmark, så jeg betalte selv, så jeg kunne færdiguddanne mig. Bagefter har Holy Spirit Missionary Church tilbudt uddannelsen til en flok af vores medlemmer, hvoraf ni blev færdige og fik diplom i 2015.«

Der er ca. 54 medlemmer i menigheden, som mødes hver uge til gudstjeneste, og der kommer også nye til. Der er fem småbørn, en del unge, en stor mellemgruppe og få ældre. Under Coronaen har der kun været ca. 25 til stede fysisk, mens rigtig mange har fulgt gudstjenesten på skype. Hver måned mødes menigheden til bibelundervisning, og en gang

om måneden er der også fastegudstjeneste. Til jul og nytår er der altid særlige anledninger.

Samarbejde med Holbæk Baptistmenighed

Der er et tæt samarbejde med den danske menighed i Holbæk, hvor de to menigheder mødes en gang i kvartalet for at koordinere aktiviteterne og tale om, hvordan det går hos hinanden. Den tamilske menighed er selv-kørende og har kun brug for den hjælp, som

BaptistKirken tilbyder en del af de små menigheder med at registrere gaver samt indberetningen til Told og Skat.

Bosat i Frederiksværk

Enok bor i Frederiksværk, er gift på ny og har tre børn udover Kumariee, som har hjulpet med dette portræt. Der er langt til kirke, men Enok fylder gerne bilen med medlemmer fra Hillerød og Roskilde.

Om Sri Lanka

- Tamiler: 26% af befolkningen i Sri Lanka. Sproget hedder tamil.
- Singaleser: 74 % af befolkningen i Sri Lanka. Sproget er singalesisk.

Timotheus – Kirkeligt lederskab i Rwanda

I 2013 blev de første frø sået til uddannelsesprojektet Timotheus. Nu er der afviklet to forløb og uddannet mere end 200 kirkeledere.

[≡] Morten Kofoed

[🔒] Private

På en menighedstur til Rwanda blev Lars Midtgaard fra Bethelkirken i Aalborg så inspireret af tankegangen i Paulus' udfordring til Timotheus om at undervise andre i det, han selv er blevet undervist i, at han henvendte sig til BaptistKirken, for »vi må da kunne gøre noget«. Nu har vi i fællesskab afviklet to forløb og uddannet over 200 kirkeledere i Rwanda. Vores fokus er på at opbygge en ny og inklu-

Støt BaptistKirkens arbejde

Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde har støttet med ca. 800.000 kr. og BaptistKirken og Bethelkirken har ligeledes bidraget. Støt arbejdet ved at sende et beløb til konto 3201 10042879 eller Mobile Pay 911 118 mærket »Timotheus«.
Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

derende lederskabskultur, der bygger på kvalifikationer, engagement og samarbejde mere end på køn, alder og tradition. Kvinder og unge mennesker involveres i beslutningsprocesser og tager ansvar i arbejdet og ikke mindst i lokalsamfundets udvikling, fordi det at være kirke rækker ud over kirkens egne rammer. Derfor har de deltagende kirker etableret projekter, der kan udvikle de lokalsamfund, de er en del af.

Øget selvværd

Projektforløbet understøttes af spare-lånegrupper. Her kan kvinder og unge udøve praktisk ledelse. Forventningen er, at kvinder skal tie i

forsamlingen, men her får de styrket deres selvværd og lyst til at tage ordet. I spare-lånegrupperne kan deltagerne spare op og fx låne til såsæd eller etablering af små virksomheder. Bankerne tilbyder sjældent ydelser til de fattige, så spare- og lånegrupperne udfylder et behov, og de er en stor succes. Vi ved fra lignende projekter, at selv efter seks-otte år fungerer grupperne fortsat.

»Der er så meget mere, der samler, end der skiller os.«

Privilegium at vandre med

Lars Midtgaard, der er primus motor i forløbet, fortæller: »Det var et stort privilegium at bygge videre på de kompetencer, som deltagerne i forvejen havde. Vi kunne bidrage med at give perspektiv fra vores verden og kultur samt med synspunkter og værktøjer. Personlig har jeg fået bekræftet, at vi har noget, der kan gives videre til velsignelse og inspiration for andre, og at »Gud har et folk og han er lige glad med farven!«

Han fortsætter: »Der er så meget mere, der samler, end der skiller os. På den baggrund er kærligheden til folket, kirken og Rwanda vokset stille og roligt i forløbet – også fordi jeg oplever, at vi har fået så meget den anden vej i engagementet. For mig er det blevet tydeligt, hvor vigtig den diakonale del af missionen er. Forkyndelse er selvsagt supervigtig for en kirke, men det giver ikke mening, at vi skal lære vores søstre og brødre, hvordan de skal forkynde evangeliet for deres egne. Det er de så meget bedre til end os!«

Unge og kvinder

Timotheus-projektet har forandret de deltagende kirker meget. En præst siger: »Tidligere stod jeg alene med ansvaret. Nu arbejder jeg sammen med fx børne- og kvindeledere i menighed og lokalsamfund. Det løfter arbejdet, når folk med de rigtige evner og med passion får ansvar. Selvom tradition stadig vægtes højt, ændres holdninger.« Lars Midtgaard supplerer: »I det daglige mødes de i teams og deler, hvordan man kan udvikle arbejdet. Uddelegering har rykket menighederne. Det

»Uddelegering har rykket menighederne.«

er de mest konkrete ændringer. Der er stor forståelse for at lede gennem andre ledere.«

Kvindernes situation er klart blevet forbedret, og de er blevet mere involverede, men Lars Midtgaard fornemmer, at der stadig er plads til forbedringer: »De var der. De var med. De bød ind alt det, de kunne. Men jeg fornemmede også, at de skulle kende deres plads. På den måde er der desværre stadig mange traditionelle ledere, der overser lighed i skabelse, frelse og tjeneste. Vi så nok kun en brøkdel af kvindernes potentiale på seminarerne. Omvendt gav de udtryk for, hvor meget træningen havde givet dem – i deres trosliv og i deres rolle i menighed og lokalsamfund.«

Leg godt!

Må jeg være undskyldt?
Jeg har ikke leget med
LEGO.

[≡] Jamie Lynn Cunningham

[📷] Yogi Purnama – Unsplash

Da min datter var lille, havde jeg ikke råd til LEGO. Desuden skulle der nu bygges efter en vejledning. Snyd! Jeg nøjedes med at købe et enkelt DUPLO-sæt til hende og en stor kasse med blandede klodser på udsalg. Det var meget hyggeligt at bygge sættet sammen, men det endte i en legetøjskasse. Jeg havde ikke kreativiteten og tålmodigheden til at bygge frit sammen med hende. Hun mistede interessen. Spild af penge!

En mandeting?

Senere så jeg, at nogle fædre fra klassen gik MEGET op i at bygge LEGO sammen med deres sønner. Det må være en dansk mandeting, tænkte jeg. Endnu senere fik en veninde et job hos LEGO-hotel sammen med sin kæreste, som var vagt. LEGO-medarbejdere fik klodser i firma-gave, så deres hjem var fyldt bogstaveligt talt til loftet med kæmpe modeller – dog her med sæt til datteren. Igen forstod jeg ikke helt fascinat-

nen af LEGO, men fokus på piger vakte min interesse. Alligevel: byg – stil – støv af?

Kompetenceudvikling

Vi snakkede om fordelene ved at bygge LEGO sammen med børn: At kunne læse og følge symbolinstruks, hånd-øje koordination, koncentration og fordybelse, basisforståelse for byggekonstruktion og fysik, kreativitet til at bygge, lege videre, samarbejde og kommunikation, hvis man er flere. Med mange sæt og klodser bygger børn ofte selv videre. Det udvikler deres innovative- og forestillingsevner.

Pludselig gik det op for mig, at min datter var bagerst i køen angående udvikling af vigtige kompetencer. Så jeg gik straks ud og købte hende det første LEGO-sæt som 13-årig. Hun elskede det og blev fuldstændig opslugt af det, og jeg kunne se alt det, min veninde havde fortalt om.

Nu kender jeg endnu en LEGO-nørd, som leger sammen med sine to drenge. Et af sætterne har en figur i kørestol. Hvis jeg får børnebørn, skal de have LEGO, og jeg skal lege og bygge sammen med dem! For det gjorde Gud med os i Edens have.